

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-707/21 – 1

Predmet C-707/21

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

24. studenoga 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Cour de cassation (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

17. studenoga 2021.

Žalitelj u kasacijskom postupku:

Recamier SA

Druga stranka u kasacijskom postupku:

BR

[*omissis*]

PRESUDA COURA DE CASSATION, PREMIÈRE CHAMBRE CIVILE
(Kasacijski sud, prvo građansko vijeće, Francuska)
OD 17. STUDENOGA 2021.

Društvo Recamier, dioničko društvo sa sjedištem [*omissis*] Luxembourg (Luksemburg) podnijelo je [*omissis*] žalbu [*omissis*] protiv presude koju je 4. lipnja 2019. donio Cour d'appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu, Francuska) (12. vijeće) u sporu između njega i osobe BR, s domicilom [*omissis*] La Garenne-Colombes, druge stranke u kasacijskom postupku.

[*omissis*]

[*omissis*] [podaci o postupku]

[P]rvo građansko vijeće Coura de cassation (Kasacijski sud) [*omissis*] nakon vijećanja u skladu sa zakonom donijelo je ovu presudu.

Činjenice i postupak

- 1 U skladu s pobijanom presudom (Cour d'appel de Versailles (Žalbeni sud u Versaillesu), 4. lipnja 2019.), donesenom povodom vraćanja na ponovno suđenje nakon kasacijskog postupka (Cour de cassation, première chambre civile (Kasacijski sud, prvo građansko vijeće), 4. srpnja 2018., žalba br. 17-20.610), luksemburško društvo Recamier podnijelo je tužbu protiv osobe BR pred luksemburškim sudovima radi plaćanja iznosâ, pri čemu se pozvalo na zlouporabu sredstava koju je ta osoba počinila prilikom obavljanja svoje dužnosti direktora. Presudom od 11. siječnja 2012. Cour d'appel de Luxembourg (Žalbeni sud u Luxembourg, Luksemburg) proglasio je taj zahtjev neosnovanim. Smatrao je da je, s obzirom na to da je navodne povrede počinio direktor u obavljanju svoje dužnosti, odgovornost osobe BR bila ugovorne prirode i da stoga zahtjev koji se izričito temeljio na kvazideliktnoj odgovornosti treba proglasiti nedopuštenim u skladu s načelom nekumulativnosti ugovornih i deliktne odgovornosti.
- 2 Društvo Recamier pokrenulo je 24. veljače 2012. postupak protiv osobe BR pred tribunalom de commerce de Nanterre (Trgovački sud u Nanterreu, Francuska) radi plaćanja istih iznosa zbog istih činjenica, na temelju odredbi luksemburškog prava o ugovornoj odgovornosti.
- 3 Pobijanom presudom žalbeni sud proglasio je tužbu društva Recamier nedopuštenom uz obrazloženje da pravomoćnost presude luksemburških sudova treba ocijeniti s obzirom na francuski postupovni zakon, prema kojem je na tužitelju da u postupku koji se odnosi na prvi zahtjev podnese sve tužbene razloge za koje smatra da ga mogu potkrijepiti (takozvano pravilo o koncentraciji tužbenih razloga). Iz toga je zaključio da se, s obzirom na to da su stranke, njihova svojstva i predmet zahtjeva istovjetni u postupku u kojem je donesena presuda coura d'appel de Luxembourg (Žalbeni sud u Luxembourg) i u ovom postupku te da se zahtjev za naknadu štete temelji na istom tužbenom razlogu, odnosno na zlouporabi sredstava koja se stavlja na teret osobi BR, društvu Recamier ne može dopustiti da se pozove na pravnu osnovu različitu od one koju nije pravodobno istaknulo.

Primjenjivi tekstovi

Pravo Unije

- 4 Člankom 33. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, nazvane Uredba Bruxelles I, određuje se:

„Sudska odluka donesena u nekoj državi članici priznaje se u drugoj državi članici bez potrebe za bilo kakvim posebnim postupkom.”

Nacionalno pravo

- 5 Člankom 480. Codea de procédure civile (Zakonik o građanskom postupku) određuje se:

„Presuda u čijoj se izreci u cijelosti ili djelomično odlučuje o glavnoj stvari ili presuda u kojoj se odlučuje o postupovnom prigovoru, apsolutnoj zapreci vođenju postupka ili bilo kojem drugom podrednom zahtjevu pravomoćna je od njezine objave u pogledu osporavanja koje je predmet spora.

Valja smatrati da je glavna stvar predmet spora kako je određen člankom 4.”

Člankom 4. prvom rečenicom istog zakonika određuje se:

„Predmet spora određuje se zahtjevima stranaka.”

- 6 Člankom 1351. koji je postao članak 1355. Građanskog zakonika određuje se:

„Presuda je pravomoćna samo u odnosu na ono što je predmet presude. Zahtijeva se da je tužbeni zahtjev isti, da se tužba temelji na istom tužbenom razlogu, da se odnosi na iste stranke, te da su je podnijele stranke ili je podnesena protiv njih u istom svojstvu.”

- 7 Prema sudskoj praksi Coura de cassation (Kasacijski sud) iz presude punog sastava tog suda od 7. srpnja 2006. (žalba br. 04-10.672, Bull. civ. br. 8), na tužitelju je da već u postupku koji se odnosi na prvu tužbu podnese sve tužbene razloge za koje smatra da je mogu utemeljiti. Tužitelju se ne može dopustiti da osporava istovjetnost razloga dviju tužbi te da se pozove na pravni temelj koji nije pravodobno istaknuo. Prema tome, stranka koja pokrene postupak na temelju ugovorne odgovornosti za naknadu štete djeluje protivno pravomoćnosti, dok je njezin zahtjev za naknadu iste štete na temelju deliktne osnove odbijen konačnom odlukom suda pred kojim se nije pozvala na ugovornu odgovornost (drugo vijeće, 25. listopada 2007., žalba br. 06-19.524, Bull. 2007., II, br. 241).

Stajališta stranaka

- 8 Društvo Recamier tvrdi da pravomoćnost odluke luksemburškog suda ne treba ocijeniti s obzirom na francusko pravo, nego s obzirom na autonomno tumačenje tog pojma u pravu Unije ili s obzirom na luksemburško pravo, zato što se priznavanjem strane odluke u državi u kojoj se ono zahtijeva ne može omogućiti da ta odluka proizvede više učinaka nego u državi podrijetla te zato što u luksemburškom pravu ne postoji načelo koncentracije tužbenih razloga.

- 9 Osoba BR tvrdi da na temelju pravila međunarodnog javnog prava svaka država ima isključivu nadležnost u utvrđivanju vlastite unutarnje organizacije, odnosno u uspostavljanju različitih tijela, podjeli nadležnosti među njima i izradi njihovih pravila funkcioniranja, tako da je procesno pravo nužno pravo države u kojoj se vodi postupak i da se pravila o sukobu zakona ne primjenjuju u tom području.
- 10 Nezavisni odvjetnik državnog odvjetništva najprije predlaže da treba primijeniti luksemburško pravo i podredno podnijeti zahtjev za prethodnu odluku.

Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

- 11 S jedne strane, Sud Europskih zajednica presudio je „da strana odluka priznata na temelju članka 26. Konvencije [iz Bruxellesa] u državi u kojoj se zahtijeva priznanje u načelu treba imati iste učinke kao i u državi podrijetla” (Sud, presuda od 4. veljače 1988., Hoffmann, 145/86).
- 12 S druge strane, Sud Europske unije utvrdio je načelo autonomne definicije pojma pravomoćnosti u pravu Unije (Sud, presuda od 15. studenoga 2012., Gothaer Allgemeine Versicherung i dr., C-456/11, t. 39. i 40.) na sljedeći način:

„Uvjet ujednačene primjene prava Unije zahtijeva da se na razini Unije definira točan opseg tog ograničenja umjesto da on ovisi o različitim nacionalnim pravilima u pogledu pravomoćnosti.

Međutim, pojam pravomoćnost u pravu Unije ne odnosi se samo na izreku predmetne sudske odluke, nego obuhvaća i njezino obrazloženje koje predstavlja nužnu potporu njezinoj izreci i koje je stoga neodvojivo od te izreke (vidjeti osobito presude od 1. lipnja 2006., P & O European Ferries (Vizcaya) i Diputación Foral de Vizcaya/Komisija, C-442/03 P i C-471/03 P, Zb., str. I-4845., t. 44. i od 19. travnja 2012., Artegodan/Komisija, C-221/10 P, t. 87.).”

- 13 Cour de cassation (Kasacijski sud) pita odnosi li se autonomna definicija pravomoćnosti na sve uvjete i učinke te pravomoćnosti ili dio njih treba obuhvatiti pravo suda pred kojim je pokrenut postupak i/ili pravo suda koji je donio odluku.
- 14 U okviru prve pretpostavke, pita treba li smatrati da dvije tužbe podnesene sudovima dviju država članica, s obzirom na autonomnu definiciju pravomoćnosti, imaju isti predmet kada tužitelj navodi istovjetne činjenice, ali ističe različite pravne razloge.
- 15 Konkretnije, pita treba li smatrati da dvije tužbe od kojih se jedna temelji na ugovornoj odgovornosti, druga na deliktnoj odgovornosti, a obje se temelje na istom pravnom odnosu, poput obavljanja dužnosti direktora, imaju „isti predmet” u smislu sudske prakse Gubisch Maschinenfabrik (Sud, 8. prosinca 1987., 144/86).

- 16 U okviru druge pretpostavke, Cour de cassation (Kasacijski sud) pita nalaže li se člankom 33. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 44/2001[,] u skladu s kojim je utvrđeno da se sudska odluka treba kretati u državama članicama u istom opsegu i s istim učincima kao u državi članici u kojoj je donesena[,] da se uputi na pravo suda podrijetla ili se njime u pogledu pripadajućih postupovnih posljedica dopušta primjenu prava suda pred kojim se zahtijeva priznavanje.

SLIJEDOM NAVEDENOG, Cour de cassation (Kasacijski sud):

uzimajući u obzir članak 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;

UPUĆUJE Sudu Europske unije sljedeća pitanja:

„1. Treba li članak 33. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, takozvanu Uredbu Bruxelles I, tumačiti na način da se autonomna definicija pravomoćnosti odnosi na sve uvjete i učinke te pravomoćnosti ili dio njih može obuhvatiti pravo suda pred kojim je pokrenut postupak i/ili pravo suda koji je donio odluku?

– 2. U okviru prve pretpostavke, treba li smatrati da tužbe podnesene sudovima dviju država članica, s obzirom na autonomnu definiciju pravomoćnosti, imaju isti predmet kada tužitelj navodi istovjetne činjenice, ali ističe različite pravne razloge?

3. Treba li smatrati da dvije tužbe od kojih se jedna temelji na ugovornoj odgovornosti, druga na deliktnoj odgovornosti, a obje se temelje na istom pravnom odnosu, poput obavljanja dužnosti direktora, imaju isti predmet?

4. U okviru druge pretpostavke, nalaže li se člankom 33. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 44/2001, u skladu s kojim je utvrđeno da se sudska odluka treba kretati u državama članicama u istom opsegu i s istim učincima kao u državi članici u kojoj je donesena, da se uputi na pravo suda podrijetla ili se njime u pogledu pripadajućih postupovnih posljedica dopušta primjenu prava suda pred kojim se zahtijeva priznavanje?[""]

[omissis]

[omissis] [prekid postupka, točke nacionalnog postupka]